

Začetek obnove mreže protipožarnih prometnic na požarišču na Goriškem Krasu

Na Goriškem Krasu smo 24. maja 2024 namenu predali novo protipožarno gozdno cesto Volkovnjak, ki je vzorčni primer novih standardov za glavne protipožarne ceste na območjih požarno ogroženih gozdov. Investicijo sofinancira ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Pod okriljem podjetja Slovenski državni gozdovi d.o.o. (SiDG) v tem trenutku načrtujemo gradnjo še petih podobnih protipožarnih prometnic, novogradnje in obnove obstoječih gozdnih presek pa naj bi se nadaljevale tudi v prihodnosti.

Požar Goriški Kras 2022 je razkril, da omrežje prometnic v požarno močno ogroženih gozdnih ni optimalno. Ugotovilo se je, da je potrebno obstoječe prometnice prilagoditi, nove pa zgraditi na način, da bodo ustrezale sodobnim gasilnim tehnikam in opremi - to velja tudi za gozdne prometnice, ki v gozdnati krajini na Krasu prevladujejo. Družba SiDG je zato v dogovoru z ministrstvom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano načrtno pristopila k izvedbi več takšnih infrastrukturnih projektov.

Gozdna cesta Volkovnjak je dolga 2.323 metrov, minimalna širina gramoznega vozišča znaša štiri

metre (brez bankine), na trasi sta dve obračališči in osem utrjenih izogibališč, ki omogočajo dvosmerni promet, tako v času gašenja morebitnih požarov kot tudi pri rednem gospodarjenju z gozdovi. Gozdna cesta poteka večinoma po zemljiščih RS in delno po zasebnih zemljiščih ter povezuje obstoječe gozdne prometnice tudi z občinsko cesto. Gradbeni stroški so znašali 135.000 evrov. Inženiring in gradbene stroške je financirala družba SIDG, kjer računamo, da bo del sredstev sofinanciran iz podukrepa podpore za preprečevanje škode v gozdovih zaradi gozdnih požarov ter naravnih nesreč in katastrofičnih dogodkov.

Nova gozdna cesta ni pomembna zgolj za požarno varnost v primeru morebitnega požara. V prvi vrsti bo odprla do sedaj zaprta območja ter omogočila gospodarjenje z državnimi in zasebnimi gozdovi, tudi hitrejšo sanacijo poškodovanih gozdnih površin. Poleg tega bo pomembna za lokalno skupnost, saj se navezuje na obstoječo lokalno cesto, za občane pa pomeni tudi nove možnosti za rekreacijo.

Direktor SiDG dr. Aleš Kadunc je izpostavil, da načrtno vlaganje SiDG v požarno infrastrukturo z današnjo otvoritvijo gozdne ceste še ni zaključeno.

Slika 1: Slavnostne otvoritve gozdne ceste so se udeležili (od leve proti desni) Gregor Meterc, v.d. generalnega direktorja direktorata za gozdarstvo in lovstvo na MKGP, dr. Aleš Kadunc, direktor SiDG, Gregor Danev, direktor ZGS, in mag. Ervin Kosi, državni sekretar na MKGP

Gozdarstvo v času in prostoru

»Trenutno imamo na Krasu dva odprta projekta novogradenj gozdnih cest in tri v fazi pridobivanja soglasij in izdelave projektne dokumentacije. Poleg protipožarnih gozdnih cest podjetje SiDG vlaga tudi v druge požarnovarnostne ukrepe, ki bodo v državnih gozdovih bistveno pripomogli k izboljšanju požarne varnosti. V tem letu bomo na primer sanirali večji vodni vir, ki bo služil kot vodno zajetje v primeru večjega požara, vrednost te investicije znaša okoli 400.000 evrov.«

Državni sekretar na ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. **Ervin Kosi** je poudaril pomen protipožarne infrastrukture. Ob izbruhu požara je ta namreč ključnega pomena za hitro in učinkovito gašenje, za omejevanje požara in s tem zmanjšanje škode, ki jo povzroči požar. Ministrstvo zagotavlja sredstva za protipožarne ukrepe v okviru Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja, Strateškega načrta skupne kmetijske politike in v okviru integralnih sredstev proračuna. Iz teh sredstev je bila financirana tudi gradnja protipožarne ceste Volkovnjak. Državni sekretar je izpostavil tudi pomen pooblaščenega inženirja s področja gozdarstva pri projektiranju tovrstnih objektov. Za to so namreč, poleg znanj s področja gradbeništva, potrebna tudi znanja in kompetence, ki upoštevajo vse funkcije gozdov; proizvodne, ekološke in socialne.

Direktor Zavoda za gozdove Slovenije **Gregor Danev** je pohvalil sodelovanje s SiDG pri gradnji. »Veseli nas, da s to protipožarno cesto izpolnjujemo cilje, ki smo si jih zadali v načrtu sanacije po požaru na Krasu. S tem se poleg vzdrževanja protipožarnih presek, gradnje hidrantov in urejanja drugih vodnih zajetij ter pristajališč za helikopterje bistveno prispeva k protipožarni zaščiti Krasa in tamkajšnjih gozdov.«

Eden od ukrepov za povečanje požarne varnost je tudi spreminjanje sestave gozdnih sestojev s spodbujanjem sadnje avtohtonih drevesnih vrst listavcev. »V državnih gozdovih bo v letošnjem letu zaključena sanacija večine najbolj poškodovanih gozdov na območju požarišča. Do konca januarja je bilo na približno 17 hektarjih površin posajenih 37.500 sadik avtohtonih listavcev, od tega je bila na 12 hektarjih izvedena zaščita mladja z ograjo. Dodatno smo izvedli setev 1.800 kg semena,« je poudaril dr. Aleš Kadunc. V največjem požaru v zgodovini Slovenije je bilo na Goriškem Krasu poškodovanih 2.902 hektarjev gozdov, od tega 286 hektarjev v državnih gozdovih.

Suzana RANKOV
Slovenski državni gozdovi, d.o.o.
Foto: arhiv SiDG

Slika 2: Z minimalno štirimetrsko širino gramoznega vozišča (brez bankine), obračališči in utrjenimi izogibališča gozdna cesta Volkovnjak ustreza uporabi sodobne gasilke opreme